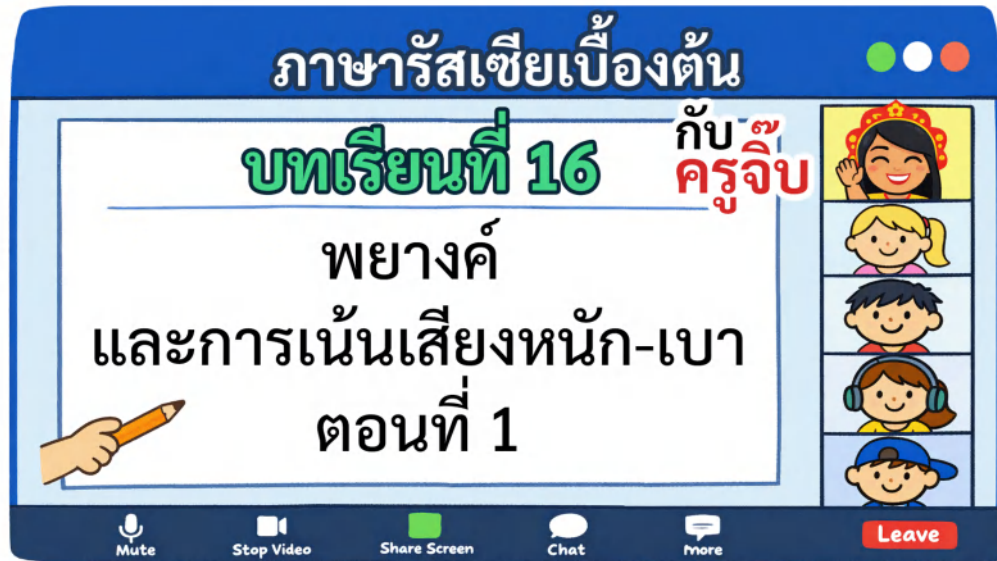

เอกสารประกอบการเรียน

หัวข้อ

พยางค์

และการเน้นเสียงหนัก-เบา

ตอนที่ 1

 youtube.com/@russianwithjibby
 facebook.com/russianwithjibby
 russianwithjibby@gmail.com

พยางค์ (слог)

เมื่อเราพูดคุยกัน การพูดของเราประกอบด้วยประโยค ซึ่งประโยคประกอบด้วย คำ คำแต่ละคำประกอบด้วยเสียงพยัญชนะและเสียงสระ ซึ่งเรียงตามลำดับตามที่กำหนดไว้ พูดย่างง่าย ๆ เสียงประกอบเป็นคำ แต่ละคำมีเสียงพยัญชนะและเสียงสระ

เสียงสระ (гласный звук) เป็นเสียงหลักของคำในภาษารัสเซีย เพราะว่าถ้าไม่มีเสียงสระ จะไม่มีพยางค์ซึ่งประกอบเป็นคำได้ ดังนั้นคำพูดที่พวกเราได้ยินจึงเป็น “พยางค์” นั่นเอง พยางค์หมายถึงหน่วยหนึ่งขององค์ประกอบในลำดับของเสียงที่ใช้สื่อสารด้วยคำพูด ในภาษารัสเซียพยางค์ไม่เกี่ยวกับความหมายของคำ และ ไม่เกี่ยวกับการโครงสร้างภายในของคำโดยเป็นส่วนหนึ่งของคำ

พยางค์เกิดขึ้นในภาษารัสเซียได้อย่างไร ลองมาดูตัวอย่างกัน

- เสียงพยัญชนะ [н] กับ เสียงสระ [а] เป็น พยางค์ [на]
- เสียงพยัญชนะ [д] กับ เสียงสระ [у] เป็น พยางค์ [ду]
- เสียงพยัญชนะ [к] กับ เสียงสระ [о] เป็น พยางค์ [ко]

จำนวนพยางค์ในหนึ่งคำมีวิธีการจำโดยใช้วิธีง่าย ๆ คือ คำในภาษารัสเซียมีจำนวนพยางค์ออกเสียงเท่ากับจำนวนสระ เช่น

คำ	อ่านว่า	ความหมาย
глаз มีสระ 1 ตัว อ่านออกเสียง 1 พยางค์	[гла́с]	ดวงตา
у-ро́к มีสระ 2 ตัว อ่านออกเสียง 2 พยางค์	[у-ро́к]	บทเรียน
у-че́б-ник มีสระ 3 ตัว อ่านออกเสียง 3 พยางค์	[у-че́б-ник]	หนังสือเรียน
а-э-ро-по́рт มีสระ 4 ตัว อ่านออกเสียง 4 พยางค์	[аэ-ро-по́рт]	สนามบิน

ตารางพยางค์ในภาษารัสเซีย (Таблица слогов русского языка)

	А	У	О	Ы	И	Е	Я	Ё	Ю	Э	Ь
Н	НА	НУ	НО	НЫ	НИ	НЕ	НЯ	НЁ	НЮ	НЭ	НЬ
М	МА	МУ	МО	МЫ	МИ	МЕ	МЯ	МЁ	МЮ	МЭ	МЬ
Т	ТА	ТУ	ТО	ТЫ	ТИ	ТЕ	ТЯ	ТЁ	ТЮ	ТЭ	ТЬ
К	КА	КУ	КО	КЫ	КИ	КЕ	КЯ	КЁ	КЮ	КЭ	КЬ
Х	ХА	ХУ	ХО	ХЫ	ХИ	ХЕ	ХЯ	ХЁ	ХЮ	ХЭ	ХЬ
Б	БА	БУ	БО	БЫ	БИ	БЕ	БЯ	БЁ	БЮ	БЭ	БЬ
В	ВА	ВУ	ВО	ВЫ	ВИ	ВЕ	ВЯ	ВЁ	ВЮ	ВЭ	ВЬ
Г	ГА	ГУ	ГО	ГЫ	ГИ	ГЕ	ГЯ	ГЁ	ГЮ	ГЭ	ГЬ
Д	ДА	ДУ	ДО	ДЫ	ДИ	ДЕ	ДЯ	ДЁ	ДЮ	ДЭ	ДЬ
Ж	ЖА	ЖУ	ЖО	-	ЖИ	ЖЕ	-	ЖЁ	-	-	ЖЬ
З	ЗА	ЗУ	ЗО	ЗЫ	ЗИ	ЗЕ	ЗЯ	ЗЁ	ЗЮ	ЗЭ	ЗЬ
Л	ЛА	ЛУ	ЛО	ЛЫ	ЛИ	ЛЕ	ЛЯ	ЛЁ	ЛЮ	ЛЭ	ЛЬ
П	ПА	ПУ	ПО	ПЫ	ПИ	ПЕ	ПЯ	ПЁ	ПЮ	ПЭ	ПЬ
Р	РА	РУ	РО	РЫ	РИ	РЕ	РЯ	РЁ	РЮ	РЭ	РЬ
С	СА	СУ	СО	СЫ	СИ	СЕ	СЯ	СЁ	СЮ	СЭ	СЬ
Ф	ФА	ФУ	ФО	ФЫ	ФИ	ФЕ	ФЯ	ФЁ	ФЮ	ФЭ	ФЬ
Ц	ЦА	ЦУ	ЦО	ЦЫ	ЦИ	ЦЕ	-	-	-	-	-
Ч	ЧА	ЧУ	ЧО	-	ЧИ	ЧЕ	-	ЧЁ	-	-	ЧЬ
Ш	ША	ШУ	ШО	-	ШИ	ШЕ	-	ШЁ	-	-	ШЬ
Щ	ЩА	ЩУ	ЩО	-	ЩИ	ЩЕ	-	ЩЁ	-	-	ЩЬ
Й	ЙА	ЙУ	ЙО	-	ЙИ	-	-	-	-	ЙЭ	-

หมายเหตุ เวลาพูด เราจะไม่ออกเสียงทีละพยางค์ แต่จะออกเสียงต่อเนื่องกัน
ราวกับน้ำไหล

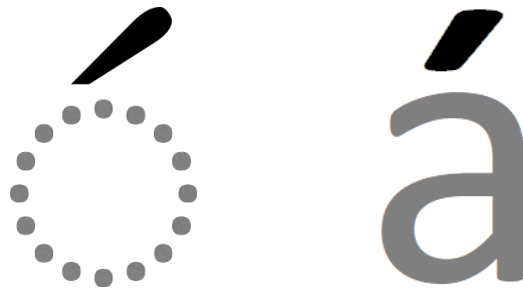
ดังนั้นพยัญชนะ สระ และสระกึ่งพยัญชนะจะออกเสียงต่อเนื่องกันและส่งผลต่อ
การออกเสียงซึ่งกันและกัน

ตอนนี้เรารู้แล้วว่า “พยางค์” คืออะไร ต่อไปเรามาเรียนรู้กันว่า “การเน้นเสียง
หนัก” คืออะไร ส่วนรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงสร้างของพยางค์และประเภทของ
พยางค์นั้น เราจะพูดถึงกันอย่างละเอียดในบทเรียนถัด ๆ ไปที่เกี่ยวกับหัวข้อ “พยางค์
และการเน้นเสียงหนัก”

การเน้นเสียงหนัก (Ударение)

การเน้นเสียงหนัก (ударение) คือ การเน้นพยางค์ (หรือคำ) ด้วยเสียงที่หนัก หรือการขึ้นโทนเสียงหนักเมื่อพูดและมีเครื่องหมายการเน้นเสียงหนัก ในภาษารัสเซีย การเน้นเสียงหนักในคำตามลักษณะโครงสร้างถือว่าเป็นแบบอิสระ กล่าวคือ การเน้นเสียงหนักสามารถตกอยู่ที่พยางค์ใดก็ได้ของคำ และยังเป็นแบบเคลื่อนที่ได้ กล่าวคือ เมื่อมีการเปลี่ยนรูปคำหรือการสร้างคำ การเน้นเสียงหนักอาจย้ายจากส่วนหนึ่งของคำ ไปยังอีกส่วนหนึ่งได้

เครื่องหมายเน้นเสียงหนัก (знак ударения) ในการเขียนตามรูปด้านล่างนี้

เครื่องหมายเน้นเสียงหนักจะอยู่บนสระของพยางค์ที่ถูกเน้นเสียงหนัก ได้แก่ Á, á, É, é, Ё, ё, Ó, ó, Ý, ý, Ъ, ъ, Ќ, ќ, Ю, ю, Я, я

ยกเว้นตัว Ë, ë เพราะว่าตัว Ë, ë เป็นสระเสียงหนักเสมอ จึงไม่จำเป็นต้องใส่ เครื่องหมายเน้นเสียงหนักเพิ่มเติม

โดยทั่วไป ในหนังสือ หนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ หรือข้อความภาษารัสเซียทั่วไป เรา มักจะไม่เห็นเครื่องหมายเน้นเสียงกำกับไว้ แต่สำหรับผู้เรียนภาษารัสเซียระดับเริ่มต้น การใส่เครื่องหมายเน้นเสียงจะช่วยให้รู้ว่าควรออกเสียงหนักที่พยางค์ใด เมื่อผู้เรียน คำนึงมากขึ้นแล้ว จะค่อย ๆ ฝึกจำตำแหน่งการเน้นเสียงของคำต่าง ๆ โดยไม่ต้องพึ่ง เครื่องหมายกำกับ

เช่น

คำในภาษารัสเซียที่ใส่เครื่องหมายการเน้นเสียงระดับเบื้องต้น

ру́сский язы́к

русский язык

คำในภาษารัสเซียที่แสดงตามปกติ

อย่างไรก็ตามเครื่องหมายการเน้นเสียงหนักมักจะถูกพิมพ์เฉพาะในตัวบทในหนังสือแบบเรียนหลายประเภทที่ใช้ในการสอนภาษารัสเซียเป็นภาษาต่างประเทศแก่ชาวต่างชาติ นอกจากนั้นในหนังสือแบบเรียนสำหรับเด็กรัสเซียในโรงเรียนประถม เช่น ระดับป. 1 หรือระดับป. 2 สำหรับเด็กที่ยังเริ่มเรียนรู้หลักการและพื้นฐานของการอ่าน

Жили-были старик со старухой. Однажды просит старик:

- Испеки́, старуха, колобо́к.
- Из чего́ испе́чь-то? Му́ки нет.
- Эх, старуха! По ко́робу поскреби́, по сусе́ку помети́; аво́сь му́ки и наберётся.

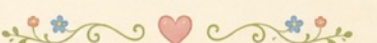
Старуха по ко́робу поскребла́, по сусе́ку помела́, и набра́лось муки́ две приго́ршни. Замеси́ла на смета́не, пожа́рила в ма́сле и положи́ла на око́шечко остуди́ть.

Колобо́к лежа́л-лежа́л, да вдруг и покати́лся — с окна́ на ла́вку, с ла́вки на пол, по по́лу да к дверя́м, перепры́гнул че́рез поро́г в се́ни, из се́ней на крыльцо́, с крыльца́ на двор, со двора́ за воро́та, да́льше и да́льше.

Ка́тится колобо́к по доро́ге, а навстре́чу ему́ за́яц:

ตัวอย่างตัวบทของนิทานเด็กที่มีคำที่ใส่เครื่องหมายการเน้นเสียง (ระดับเบื้องต้น)

ในกรณีดังกล่าวเราต้องรู้ว่าไม่จำเป็นต้องใส่เครื่องหมายการเน้นเสียงหนักในกรณีต่อไปนี้ เช่น

หากในคำมีตัว ё (เพราะว่าตัว ё เป็นสระที่มีการเน้นเสียงหนักเสมอ) เช่น

คำ	อ่านว่า	ความหมาย
ёлка	[й'олка]	ต้นสน
ёж	[й'ош]	เม่น
чёрный	[ч'орный']	สีดำ
щётка	[щ'отка]	แปรงสีฟัน

หากในคำมี 1 พยางค์ เช่น

คำ	อ่านว่า	ความหมาย
ночь	[ноч']	กลางคืน
день	[д'энь]	กลางวัน
чай	[ч'ай']	ชา
стол	[стол]	โต๊ะ

ตัวที่มีเครื่องหมายการเน้นเสียงกำกับจะเรียกว่า “พยางค์ที่เน้นเสียงหนัก” (удáрный слог) เป็นพยางค์ที่เน้นเสียงจะออกเสียงหนักกว่าและนานกว่าพยางค์ที่ไม่เน้นเสียง ในภาษารัสเซียการเน้นเสียงหนักมีความสำคัญมาก หากเน้นเสียงผิดตำแหน่งอาจจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดกันได้ (หากไม่มีบริบทประกอบ)

โดยปกติแล้วในแต่ละคำจะมีการเน้นพยางค์ตัวใดตัวหนึ่งเสมอ ซึ่งอาจจะเป็นพยางค์แรก พยางค์ที่สอง หรือพยางค์ที่สาม หรือพยางค์อื่นก็ได้ เช่น

кн и га (หนังสือ)	моло к о (นม)	к о мната (ห้อง)
маш и на (รถยนต์)	вод а (น้ำ)	ру ч ка (ปากกา)

ลองสังเกตคำในตัวอย่างต่อไปนี้ซึ่งเป็นการเปลี่ยนรูปจากเอกพจน์ (единственное число) ไปเป็นพหูพจน์ (множественное число) จึงทำให้มีการเน้นเสียงพยางค์ย้ายไปพยางค์อื่น เช่น

คำ	เอกพจน์	พหูพจน์
ผนัง	стен а	стен ы
หญ้า	трав а	тр а вы
แขน	рук а	ру к и
พี่/น้องสาว	сестр а	сёстр ы

ลองสังเกตคำในตัวอย่างต่อไปนี้ซึ่งเขียนเหมือนกัน แต่การเน้นเสียงพยางค์ต่างกัน จึงทำให้มีความหมายต่างกัน เช่น

за м ок (ปราสาท)	แต่!	зам о к (แม่กุญแจ)
изб е гать (วิ่งวน)	แต่!	избег а ть (หลีกเลี่ยง)
дом а (บ้านหลายหลัง)	แต่!	до м а (อยู่ที่บ้าน)
сто и т (มีราคา)	แต่!	сто и т (ตั้งอยู่)
а т лас (สมุดแผนที่)	แต่!	атл а с (ผ้าตัวน)

มาดูตัวอย่างเพิ่มเติม ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นว่าการเน้นเสียงหนักให้ถูกต้อง
นั้นสำคัญเพียงใด และมาฝึกออกเสียงไปพร้อมกัน

бе́лки (กระรอก)	↔	белк [́] й (โปรตีน)
пла́чу (ร้องไห้)	↔	плач [́] у (จ่ายเงิน)
ду́хи (วิญญาณ)	↔	дух [́] и (น้ำหอม)
у́же (แคบลงกว่าเดิม)	↔	уж [́] е (แล้ว)
со́рок (สี่สิบ)	↔	сор [́] оk (นกกา)
ви́ски (วิสกี้)	↔	виск [́] и (ขมับ)

ดูประโยคซ้ำ ๆ ที่ใช้คำเหล่านี้

Бёлки едят белкí.

กระรอกกำลังกินโปรตีน

[เบลกี ยีเดียท บิลกี]

Squirrels are eating protein.

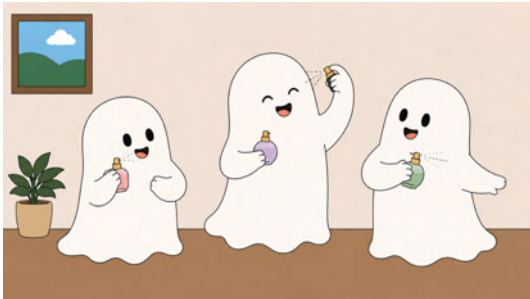

Я плачу, когда плачу́.

ฉันร้องไห้เมื่อฉันจ่ายเงิน

[ยา ปล้าชู// คัคดา ยา ปลาชู]

I cry when I pay.

Духи любят духи́.

ผีชอบน้ำหอม

[ดูคฮี ลู่เบียท ดูคฮี]

Ghosts like perfume.

Уже уже нельзя́.

แคบกว่านี้ไม่ได้แล้ว

[อู๋เซ อูเซ นิลเซีย]

It can't be more narrow than this.

Тут сорок сорок.

ที่นี่มีนกแม็กพายสี่สิบตัว

[ตุ๋ท โชห์รัค ซาโร็ค]

There are forty magpies here.

От ви́ски болят виски́.

ดื่มวิสกี้แล้วปวดขมับ

[อัท วีสสกี บาลีท วิสกี]

Whiskey makes my temples hurt.

แบบฝึกหัดภาคปฏิบัติ

1. тá - та - та

зóлото, дóрого, óколо,
óкорок, зá город, нá гору;

2. та - тá - та

погóда, дорóга, подáрок,
корóва, рабóта, собáка;

3. та - та - тá

головá, бородá, молокó,
хорошó, потоло́к, поворóт;

ลองอ่านคำเหล่านี้ให้เร็วกันนะครับ

1. зóлото -> дорóга -> молокó;

2. хорошó -> рабóта -> дóрого;

3. погóда -> поворóт -> óколо;